

Protokol o hodnocení Bakalářské práce

Název práce: Umění a sebepoznání: vztah mezi reflexí a tvorbou – obraz, komiks a já

Práci předložila studentka: Soňa Blažková

Studijní obor: Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání

Posudek oponentky práce: Mgr. Monika Plíhalová

1. Cíl práce

(uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Záměrem bakalářské práce bylo dle zadání „prozkoumat jak teoretickou, tak praktickou stránku možností a limitů výtvarné techniky v rámci seberozvoje. Teoretická část měla za cíl popsat zásadní pojmy oborů artefietiky a arteterapie a objasnit další podstatné termíny nutné pro pochopení výsledné práce. V rámci praktické části měla vzniknout komiksová kniha o 6 kapitolách.“ Tyto cíle se podařilo naplnit.

2. Obsahové zpracování

(originalita řešení, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh atd.):

Soňa Blažková zpracovávala bakalářskou práci se záměrem využít podnětů výtvarného umění pro seberozvoj. Teoretická východiska našla v artefietice a textech Nelsona Goodmana. Zabývala se teorií „krystalizace smyslu“, kterou vnímá jako zásadní pro praktickou část práce. Pozornost věnovala také komiksu a popsala jeho základní principy. Teoretická část práce je na odpovídající úrovni.

Praktická část objasňuje proces tvorby komiksů, které jsou reakcí na vybraná umělecká díla. Námětem komiksů je autorčina interpretace obrazů, která vychází především ze subjektivních pocitů z díla. Autorka objevuje paralely mezi významem díla a vlastními zážitky z dětství a dospívání. Tvorba komiksů, která je také osobitou formou interpretace

obrazu, usnadňuje autorce porozumět složitým situacím jejího života a přemýšlet o hodnotách. Reflexe a analýzy jednotlivých komiksů jsou zahrnuty do příloh práce.

3. Charakteristika a hodnocení formy, technické i řemeslné složky práce

Součástí teoreticky zaměřené práce je soubor komiksů, jejichž tvorba se autorce stala nástrojem seberozvoje. Výtvarnou formu komiksů by bylo možné více propracovat, lépe se vypořádat ze stylizací postav i kompozicí, vyjádřením dějového napětí. Myslím si, že autorka nevyčerpala všechny výrazové možnosti, které komiksová tvorba nabízí.

V praktické části práce autorka zmiňuje, že jejím záměrem je pomocí komiksů oslovit děti předškolního věku. K tomu by bylo zapotřebí, aby komiksy zřetelněji promlouvaly vizuální řečí – postavy se ocitaly více v pohybu, některé části se soustředily na detail apod. Je třeba si uvědomit, že komiks pro děti, které ještě neumí číst, by měl být postaven zejména na vizuálním jazyce. Možná by práci prospělo hledat východiska v knihách pro děti předškolního věku a reflektovat cesty, jak dětem výtvarně vyprávět příběh.

Výtvarně nejzdařilejší jsou komiksy, které zobrazují imaginativní světy za obrazem. Zde se autorce podle mého názoru podařilo uplatnit výrazové prostředky nejlépe (zvládnout barevnou kompozici, rozpohybovat postavy, vykreslit atmosféru příběhu).

4. Formální náležitosti

(jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů, příloh atd.):

Práce je členěna přehledně. Je však škoda, že většina textu praktické části práce je vložena do příloh. Myšlenky, které v přílohách studentka objasňuje, jsou zásadní pro bakalářskou práci. Vhodnější by bylo zařadit je, alespoň ve zkrácené formě, přímo do textu práce. Autorka cituje dle normy. V textu se ojediněle objevují gramatické chyby. Jazykový projev je v pořádku.

5. Původnost práce

–

6. Stručný komentář hodnotitele

(rozsah práce, celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek a zpracování):

Bakalářská práce celkově působí osobitým dojmem. Je třeba ocenit upřímnost autorky a její odvahu čerpat náměty komiksů v citlivých osobních zážitcích.

Subjektivita práce vyplývá z jejího zadání (cílem bylo totiž zaměřit se na seberozvoj), zároveň je však jejím největším úskalím.

Práci chybí především kvalitní usouvztažení k širšímu kontextu výtvarné edukace. Při zpracovávání bakalářské práce je třeba zamyslet se také nad tím, co může její výsledek přinést ostatním, čím může obohatit studovaný obor. Vhodné by bylo např. zařadit kapitolu „Seberozvoj v rámci výtvarné edukace“ a zamyslet se v ní nad tím, jaké možnosti seberozvoje nabízí různým cílovým skupinám výtvarná výchova. Další podněty by mohla přinést také úvaha o seberozvoji v profesní přípravě učitelů a výtvarných edukátorů. Práce by tak překonala ryze osobní rozměr.

Za snahu o využití poznatků získaných při zpracovávání bakalářské práce v edukaci lze považovat soubor komiksů, které autorka adresuje dětem předškolního věku. Komiksy mají být formou, jak dětem přiblížit parafráze uměleckých děl. V tomto ohledu však práce vykazuje

nedostatky. Komiksy obsahují množství textu, který není přístupný dětem předškolního věku (problematické je např. využití abstraktních pojmů, jako je „symbolizovat, realita, kombinace či apokalypsa“), dějové linky jsou poměrně složité, vizuální jazyk komiksů není příliš rozvinutý. Práce neobsahuje zprávu o ověření komiksů v praxi ani formulaci edukačních záměrů.

Další úskalí spatřuji v interpretaci uměleckých děl. Interpretace vychází zejména z osobních dojmů a zážitků, což je sice vzhledem k zadání práce opodstatněné, i tak by ale bylo účelné porovnat osobní interpretace vybraných obrazů s poznatky z odborné literatury a zamyslet se nad umělecko-historickým kontextem vybraných děl. Např. interpretace díla Kleopatra od Jana Zrzavého působí velice povrchně, v textu se nedočteme o kontextu vzniku díla ani stylu J. Zrzavého. Autorka nekonfrontuje vlastní zážitky a reflektivní texty se studiem odborných zdrojů a objeováním širších souvislostí. Schopnost porovnat subjektivní pocit z díla s názorem někoho jiného považuji za důležitý pramen seberozvoje, který souvisí s kritickým myšlením, kreativitou, otevřenou myslí, vztahováním se k sociálnímu kontextu.

7. Otázky a připomínky na autora práce k bližšímu vysvětlení při obhajobě

(max. 3):

Vysvětlete rozdíl mezi impresionismem a postimpresionismem.

Jaký přínos podle Vás může mít Vaše bakalářská práce pro další studující?

Proč je seberozvoj důležitý pro práci učitele výtvarné výchovy či pro vykonávání dalších profesí spojených s výtvarnou edukací?

8. Navrhovaná známka

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Dobře

Datum: 25. 8. 2023

Podpis: Mgr. Monika Plíhalová
